

**SMJERNICE HRVATSKE
GOSPODARSKE POLITIKE
2024
(u 5 slika)**

Ivo Družić

ZAŠTO SU POTREBNI MULTI STRATEŠKI PRIORITETI?

- ❖ Zato jer se „stari“ egzistencijalni izazovi pojavljuju u „novom“ ruhu:
 - geopolitičkih obrambenih izazova uslijed regionalnih, europskih i globalnih sukoba i ratova,
 - zdravstvenih ugroza i globalnog širenja opasnih bolesti i smrtonosnih zaraza,
 - rizika prouzročenih poremećajima u prehrambenim i energetske opskrbnim lancima,
 - sigurnosnih izazova nelegalnih migracija i pritiska na vanjske granice,
 - klimatsko-ekoloških izazova i rizika prirodnih nepogoda i katastrofa,
 - rastućih dohodovnih i imovinskih nejednakosti.
- ❖ Jednostavnije – 2 pouke iz posljednjih pet godina:
 - **solidarnost**
 - **samodostatnost**
- ❖ Odgovor
 - **90 dana**

ZAŠTO JE HRANA HRVATSKI NULTI STRATEŠKI PRIORITET?

❖ niska samodostatnost

– visoka uvozna ovisnost

- potrošnja jestivog ulja – domaća proizvodnja 70% (maslinovo ulje 41%),
- potrošnja voća – domaća 45%
- potrošnja povrća – domaća 50%
- mlijeko i prerađevine – 55%
- meso – 70% (svinjsko meso koje čini 60% potrošnje-samodostatnost 61%)

– dugoročan pad proizvodnje

Godina	Pšenica (u milijunima tona)	Kukuruz (u milijunima tona)	Goveda (u 000 grla)	Svinje (u 000 grla)
1980/81	1,7	1,9	969	1.731
1989	1,3	2,2	823	1.655
2012	1,0	1,3	452	1.182
2021	0,9	2,2	428	972

– ključevi promjene:

- relativne cijene
- stožerna uloga robnih rezervi

ZAŠTO JE (ELEKTRIČNA) ENERGIJA HRVATSKI NULTI STRATEŠKI PRIORITET?

- ❖ **veća potrošnja – 28-20 TWh**
 - EU, konvergencija
- ❖ **stabilnost vs. sigurnost**
 - najstabilniji izvori energije su ekološki najproblematičniji
 - 8760 sati
 - vjetar (2500 sati), sunce (1200), ostala alternativa – 30%
 - hidroelektrane (3000 sati) – 30%
 - nuklearka (8000 sati), termo (8000) – 30% (ukidanje)
- ❖ **ključevi promjene;**
 - smart vs. conventional grid
 - Krško i manje/sigurnije NE?

KOJE SU PREPREKE STRATEŠKIM PRIORITETIMA?

- **demografski deficit – pad za 1/4 od 4,8 na 3,8**
- **prostorni deficit – pad za 1/3 od 85/km² na 67/km²**
- **Lika – pad preko 1/3 od 13 na 8 km²**
- **razvojni deficit -BDP - 0,2%, po stanovniku 0,5% godišnje**
- **demokratski deficit – izvor – tok - utok ostalih deficita**

DIGITALNA TRANZICIJA (INFRASTRUKTURNA) PRETPOSTAVKA, A NE RJEŠENJE

- „ubrzava-štedi“ vrijeme - CPS
 - ključ za prehrambenu sigurnost
 - ključ za ekološku sigurnost
- „skraćuje“ udaljenost - AI
 - ključ za energetske sigurnost
 - ključ za nacionalnu sigurnost
- hrvatski digitalni sektor - suboptimalan
- prednosti
 - visoka stručnost
 - relativno niski troškovi rada
 - relativno visoka dodana vrijednost
- slabosti
 - slabljenje proizvodne komponentne
 - usitnjavanje uslužne komponente